

לכבוד:

ח"כ ישראל כץ, שר הביטחון

גב' עידית סילמן, השרה להגנת הסביבה

ח"כ אבי דיכטר, שר החקלאות ובטחון המזון,

אלוף רסאן עליאן, הממונה על מתאם פעולות הממשלה בשטחים,

מר' אורן לביא, מנכ"ל משרד החקלאות,

מר רמי רוזן, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה,

גב' רעיה שורקי, מנכ"לית רשות הטבע והגנים,

ד"ר תמיר גשן, מנהל השירותים הווטרינרים

הנדון: מכתב חירום – הרג התנינים בפצאל הוא כשל מוסרי ומערכתי שיש לחקור לאלתר

אנו, ארגוני בעלי החיים החתומים מטה, פונים בזעזוע ובתחושת דחיפות בעקבות ההחלטה על הריגת 262 ואולי מאות נוספים התנינים שנותרו בחוות פצאל שבבקעת הירדן - החלטה שנשענת על כישלון מערכתי בן יותר מעשור במציאת פתרון מוסרי, חוקי וראוי לבעלי החיים.

לפי הפרסומים בתקשורת, לאחר סגירת החווה בשנת 2013, נשארו התנינים בשטח במשך 12 שנים בתנאים ירודים, מגודרים באופן לקוי וללא פיקוח, מזון סדיר או טיפול וטרינרי. על אף שהמצב היה ידוע לרשויות, ולמרות שבמשך השנים הוצעו חלופות שיכלו להבטיח את שלומם של בעלי החיים ולהגן גם על הציבור - לא נעשה מאמץ אמיתי לקדם פתרון הומני. כך נוצר מצב בלתי מתקבל על הדעת: הזנחה ממושכת מצד המדינה הובילה, לבסוף, להמתה המונית של בעלי חיים מוגנים.

לטעמנו, מדובר לא רק באירוע טרגי אלא גם בכשל מוסרי, חוקי ותפקודי חמור, המחייב בירור מעמיק, הפקת לקחים ושינוי מדיניות כולל.

לא כל שכן, לא ברור לנו מדוע העימות עם בעלי המקום, חומרת המצוקה והדחיפות של העניין לא הוצפו בפנינו ובפני הציבור ולא פניתם אלינו כדי למנוע את המעשה הכה קיצוני הזה, ולהציע פתרונות אחרים. במידה והיה שיתוף של הארגונים יכולנו לסייע בפתרונות כגון העברתם למדינות אחרות, ובלי קשר אלינו גם לשפץ את המקום, לפעול מול בעל המקום בעצמנו בכובענו לטובת תיקון ליקויים במקום ועוד.

אנו דורשים בזאת:

1. **פתיחה מיידית בחקירה בלתי תלויה** שתבדוק את שרשרת קבלת ההחלטות מאז 2013 ועד היום: מדוע לא טופלו התנינים, מי התרשל בפיקוח על רווחתם ועל התנאים שבהם הם הוחזקו, והאם הופרו סעיפי חוק צער בעלי חיים או תקנות הגנת חיות בר.
2. **שקיפות מלאה** לגבי הליך קבלת ההחלטות שהוביל להמתה - כולל פרסום חוות הדעת הווטרינריות, שיקולי הביטחון הציבורי, והחלופות שנבחנו (ולמה נפסלו).
3. **שקיפות לגבי אופן ההמתה ואופן הפיקוח עליה למניעת סבל מיותר כולל תיעוד** - בהיתר שפורסם נכתב כי ניתן לבצע ירי בתנינים בנשק צבאי. בצילומים שפורסמו נראים טרקטורים מעמיסים תנינים רבים על משאיות.

4. **קידום נהלים ברורים** למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד - לרבות אחריות המדינה במקרים של חוות שנסגרות, חיות שננטשות או מוחזקות בתנאים לא ראויים, כולל על בעלי חיים המוחזקים בשטחי יהודה ושומרון.
גיבוש נוהל חירום הומניטרי לטיפול בבעלי חיים שנמצאים בסכנה בשל הזנחה מתמשכת או כשל רגולטורי.

5. **התחייבות לעדכון ושיח** עם ארגוני החברה האזרחית העוסקים בשמירה על חיות בר וזכויות בעלי חיים, טרם שלב קבלת ההחלטות.

לציבור בישראל אכפת מבעלי החיים. הדרישה להבטיח את זכויותיהם, את רווחתם ואת ההתייחסות המוסרית אליהם אינה בקשה של קבוצת שוליים - היא מייצגת ערך יסוד של אחריות ושל חמלה.

אנו מבקשים לראות תגובה ברורה ורצינית מצדכם, לא רק על האירוע הקשה הזה - אלא גם על הדרך שבה נמנע את הבא אחריו.

בברכה,

יעל ארקין, מנכ"לית תנו לחיות לחיות

שחר דיין, מנכ"ל אנימלס

עדית רומנו ומיטל בן ארי, מייסדות ומנכ"ליות שותפות של חוות החופש

יובל חיורוני, מנהל המטה לקידום טבעונות בצה"ל

ד"ר איתי רופמן, מנכ"ל משותף, מכון ג'יין גודול ישראל, חוקר\מרצה בכיר, המכללה האקדמית עמק יזרעאל

שרון כהן, מנכ"לית ומייסדת חוות להתחיל מחדש

עו"ד אהוד פלג ועו"ד ליאור חריש, יו"ר משותפים של פורום עורכי דין ישראלים להגנת בעלי החיים

ירון לפידות, מנכ"ל חופש לבעלי חיים

אלית גלעד, מנהלת קהילת שומרים על בעלי הכנף

מיכל זייצוב - רז, זואולוגית ואקולוגית, שומרי חולות ראשל"צ

עופרה רזנשיין, מנכ"לית ראשון אוהבת חיות

אלה אבין, מזכ"ל נח- התאחדות הארגונים למען בעלי חיים

אורן אדר, מנהל הלובי למען בעלי חיים, ראש העין

קרן אור סולומון, מייסדת ומנכ"לית חוות קרן אור

העתקים:

גב' טל גלבוע- יועצת ראש הממשלה לזכויות בע"ח

7.8.2025

ח"כ יוסף טייב , יו"ר ועדת חינוך
מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה